

Zeldzame huisdieren

We herbergen met z'n allen in ons land vele soorten grote en kleine huisdieren. Hun aantal overtreft vele tientallen keren het mensenbestand in Nederland. Niet alle in huis gehouden dieren zijn ook echt huisdieren. Maar welk dier is nou wat? Van oorsprong is een huisdier een diersoort dat vroeger met de mens onder één dak samenleefde. Men duldde ieder een plaats in en rond het toenmalige onderkomen. Dat was dus de ezel en het paard maar ook de kip, het varken en onze eeuwig trouwe metgezel de hond. Ook de koe en het schaap samen met het konijn en de eend. Immers alles wat ten dienste van de mens kon zijn werd in de nabijheid opgeslagen.

Naarmate de mens zich een vaste woonplaats veroverd had, verzamelden zij hun benodigde voeding in de omgeving van die verblijfplaats. De heer des huizes werd het namelijk zat dat een onverlaat van een stam verderop een enorme hoeveelheid pijlen op alle aanwezige dieren kapotschoot uit winstbejag. Het was niet leuk meer om te gaan jagen vandaar dat hij besloot het voedsel thuis op te slaan. Geen hinder meer van over en weer vliegende pijlen en knuppels die dieren en mensen invalide maakten. Mogelijk is toen de eerste hekel aan jagers ontstaan ...

Later dan toen hebben we het paard en varken ook maar een groot huisdier genoemd en zodoende moest de kat en het konijn tot de groep kleine huisdieren gerekend worden. Tot de dag van vandaag is dat nog steeds zo. Er zijn in de loop der eeuwen echter heel wat diersoorten geïmporteerd uit verre landen. Zeelieden brachten vele exotische dieren mee op de terugreis naar ons land. De papegaai deed z'n intrede maar ook de chinchilla. Op een gegeven moment wisten we niet meer in welke categorie al die 'nieuwe' diersoorten moesten worden ondergebracht. We gaven ze de naam 'Bijzondere Dieren' maar ook daar zaten dieren tussen die door de inlandse bevolking wél als huisdier werden gehouden.

Na lang denken door knappe mensen ontstond een nieuwe vorm van huisdiersoorten die de naam kreeg 'Gezelschapsdieren'. Onder die noemer valt nu ook uw hond, kat, konijn, degoe, goudvis of wandelende tak. Zelfs een lama en ook de gekko. Het houden van één of twee dieren is meestal wel toegestaan maar wanneer m'n liefde voor een bepaald diersoort zo groot is dat ik bijvoorbeeld twintig damherten of vijftig struisvogels houd, dan valt de term 'Gezelschapsdieren' weg en worden het 'Bedrijfsdieren' genoemd ...

Hoe dan ook, vanaf het tijdperk dat mensen die diersoorten onder hun hoede namen werd de 'productie' van het desbetreffende dier ook steeds hoger. Door te selecteren en

de fokrichting te bepalen, werden er dieren tot abnormale gedaantes gekweekt. Mede daardoor vielen dieren af die niet interessant waren omdat de wol-, melk- of vleesproductie achter bleef bij andere (reeds gekruiste) diersoorten. Maar al te vaak vergat men dat die oude rassen bestand waren tegen vele moderne ziekten. Ziekten of aandoeningen die mede door een onnatuurlijk fokbeleid hun intrede hadden gedaan. Denk maar eens aan alle vreselijke dierziekten die de hedendaagse boeren grillig achtervolgen en een afschuwelijk spoor van dood en verderf achterlaten.

Momenteel zitten we met onze handen in het haar, maar daar krijgen we geen wol mee. Ik geef toe dat een modern schaap meer wol en lammeren produceert dan een Drents Heideschaapje. Het tegenwoordige schaap kost echter wel een kapitaal aan broodnodige medicijnen om het ras in leven te houden. Hetzelfde geldt voor onze koeien, varkens en kippen en voor al die andere dieren die klaargestoomd worden voor onze maatschappij. Dik-bil koeien zijn eigenlijk geen runderen meer, net zo min als de hedendaagse paling die volgespoten met vloeistoffen (die het dier groter, dikker of langer maken) geen vis of vlees meer te noemen is. We willen tegenwoordig snel en gemakkelijk eten, en kiezen in de supermarkt voor mooi gekleurd vlees met onnatuurlijke kleurstoffen. Mijn voorouders moesten nog kauwen op hun voedsel, tegenwoordig is het hap, slik en het voedsel is echt weg ...

Toen de mechanisatie op de boerderij steeds meer terrein ging winnen, verdween langzaam het trekpaard naar de achtergrond. De altijd rond scharrelende kip op het erf (die de boer ongeveer 180 eieren per jaar teruggaf) werd ingeruild voor een kip die 'ongeveer' 350 kleurloze gevulde doppen deponeert in een stalen kooi. Dit alles kan alleen met een dagelijkse hoeveelheid antibiotica. De capriolen die een jong kalf in de weide opvoerde en ons tot schaterlachen bracht, is wat betreft de levensruimte beperkt naar een doodskist van anderhalf bij een halve meter. De meeste varkens zien tot aan hun dood geen scharrelstrootje of geen direct zonlicht. Ik kan nog meer trieste gevallen opnoemen in de tegenwoordige huisvesting van dieren. Ik weet dat ik zelf ook indirect daar aan meewerk aan deze consumptiemaatschappij, maar voor mij mag het allemaal wel iets minder. En daardoor iets beter voor het dier.

Al meer dan 25 jaar is er in ons land een stichting die probeert om het oude erfgoed en dus eigenlijk ons oude vertrouwde 'erfgoud' te behouden voor de toekomst. Met ruim duizend enthousiaste leden en vele samenwerkende fokverenigingen, werken zij dag in dag uit om de dieren en planten te behouden die zo belangrijk zijn voor de instandhouding van mens en dier. Ik ben, met hun, ervan overtuigd dat we vroeg of laat

weer behoefte hebben aan de diersoorten die nu naar de achtergrond verdwijnen. Genetisch gezien bezitten die oude dier- en plantensoorten zoveel (door de eeuwen heen verworven) afweermechanismen waar we momenteel om zitten te smeken. We denken maar al te snel dat een hedendaags spuitje een ziekte overwint .

De 'Stichting Zeldzame Huisdieren' in ons land weet heel goed dat een boer tegenwoordig niet meer met een paard gaat ploegen. Ze gaat ook best mee in de redentatie dat het niet meer doenlijk is om twintig koeien met de hand te melken. Wel willen ze de Blaarkop koe van de ondergang redden, het Assendelfter hoen levend behouden en het lieve Kooikershondje bij de mens laten overleven.

Deze unieke stichting wil ons allemaal laten blijven genieten van alle oeroude Nederlandse dierenrassen. Ook als het gaat over een eenden-, ganzen- of kippenras die vroeger onze landerijen sierden, kunt u voor info bij hun terecht. Hetzelfde geldt voor een sterk bijen- schapen- of geitenras.

Kortom ... zoekt u een huisdier ... denk dan eerst eens aan onze zeldzame huisdierrassen. Ze zijn de moeite meer dan waard en alle soorten hebben hun nut al bewezen. Op onze eigen zeldzame huisdieren kunt u bouwen en vertrouwen.

Meer weten ...

Website: www.szh.nl

Skukuza.